

Quickscan Wnb

Insingerstraat/Den Blieklaan

Soest

Quickscan Wnb

Insingerstraat/Den Blieklaan

Soest

Titel	Quickscan Wnb, Insingerstraat/Den Blieklaan Soest
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	09 mei 2022
Status	1 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	7
4.5	Amfibieën	7
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	8
4.8	Ongewervelden	8
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de rand van de bebouwde kom van Soest ligt een weiland. Het voornemen bestaat om hier tijdelijke noodwoningen te realiseren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/-verordening (Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1 Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Utrecht. Op 6 mei 2022 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen. Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door een weiland dat wordt begraaasd door koeien. De oppervlakte bedraagt circa 1,5 ha. Het terrein ligt op de overgang van de woonkern van Soest naar een gebied met losse bebouwing in de vorm van villa's met bostuinen, vrijstaande woningen en hobbyboerderijen met weilandjes. De Utrechtse Heuvelrug ligt op circa 500 meter van het plangebied. Het plangebied grenst aan de bebouwing van Soest en langs de zuidrand aan een houtsingel met een pad erlangs. In en in de directe omgeving is geen oppervlaktewater aanwezig. Op 75 meter ten noordwesten van het weiland ligt een stadsvijver.

Figuur 2 Luchtfoto plangebied met plangrens (rood).

Figuur 3. Westzijde weiland.

Figuur 4. Weiland in oostelijke richting gezien.

Figuur 5. Zuidrand weiland

Figuur 6. Pad langs het plangebied met links het weiland en rechts een bostuin.

1.4 Ingreep

Gemeente Soest is voornemens om op de locatie tijdelijke noodwoningen te realiseren. Er zijn geen nadere details van het plan bekend. Omdat het plangebied volledig uit grasland bestaat zijn geen ingrepen nodig zoals sloop of kap.

2 Beschermd gebied

2.1 Aanwezigheid beschermd gebied

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermd natuurgebieden. In de ruimere omgeving liggen onderdelen van Natuurnetwerk Nederland (NNN). De afstand tot deze gebieden bedraagt minimaal 420 meter. In de omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bedraagt minimaal circa tien kilometer (Oostelijke Vechtplassen).

Figuur 7. Ligging plangebied t.o.v. beschermd natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermd gebieden

Het plan heeft geen directe gevolgen voor de beschermd natuurgebieden in de zin van oppervlakte- of habitatverlies. Op basis van de grote afstand tot beschermd natuurgebieden en de toekomstige bestemming is een negatief effect uit te sluiten. Een onderzoek naar het externe effect van stikstofdepositie valt buiten het kader van de quickscan.

3 NDFF-gegevens

In de NDFF zijn in de afgelopen tien jaar enkele waarnemingen van beschermde soorten uit het plangebied opgenomen. In alle gevallen gaat het om gewone pad. Rond het weiland zijn verscheidende beschermde soorten waargenomen te weten gewone dwergvleermuis, watervleermuis en eekhoorn. Verder zijn verscheidene vogelsoorten waargenomen waaronder twee soorten met vaste nestplaatsen, te weten huismus en ransuil. Geen van deze soorten is in de directe omgeving van het weiland waargenomen behalve huismus. Deze soort broedt waarschijnlijk in de woningen langs de Insingerstraat.

4 Beschermden soorten

4.1 Planten

Het weiland wordt intensief begraasd door koeien en tijdens het terreinbezoek was de vegetatie zeer kort. Het grasland wordt vermoedelijk niet intensief beheerd (scheuren/bemesten). In het gras waren voornamelijk soorten aanwezig van matig voedselrijk grasland en van verstoring zoals scherpe boterbloem, veldzuring, gewoon biggenkruid, gewone paardenbloem, ridderzuring, kruipende boterbloem en grote brandnetel. Op minder intensief bezochte randjes zoals onder rasters groeiden soorten van schralere milieus zoals tijmereprijs en muizenoor. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden. Op grond van de intensieve begrazing is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen. In de huidige staat is het terrein geschikt voor een beperkt aantal kleine, algemene zoogdieren zoals veldmuis en gewone bosmuis. De genoemde en de te verwachten soorten zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt. Het is aannemelijk dat in de houtsingel langs het weiland eekhoorn voorkomt. In het gebied zijn geen waarnemingen bekend van marterachtigen. Van deze groep zijn alleen de das en de boommarter waargenomen. Van de boommarter zijn enkele waarnemingen gedaan op de grens met de Utrechtse Heuvelrug (Wieksloterweg Oostzijde). Van de das is één waarneming bekend. Het gaat om een waarneming uit 2021 langs de Bosweg op circa 650 meter van het plangebied. Het is onwaarschijnlijk dat het plangebied een rol speelt in het leefgebied van dassen vanwege het ontbreken van waarnemingen in de drukbezochte omgeving van het weiland, het geringe aantal waarnemingen elders en het grote aantal afrasteringen dat in het tussenliggende gebied staat. Vanwege de stedelijke ligging van het terrein is een belang voor marterachtigen uit te sluiten.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Habitatrichtlijn. Van dergelijke soorten is het functionele leefgebied jaarrond beschermd. Het plangebied bestaat volledig uit grasland waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uit te sluiten. Vanwege de aard van het grasland is een belangrijke rol als foerageergebied uit te sluiten maar wel kan de bosrand van belang zijn voor vlieg- en foerageerroutes.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Vogelrichtlijn. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd. Het terrein bestaat volledig uit half-besloten, zeer kort en droog grasland. Het is uitgesloten dat hier broedgevallen voorkomen. Wel zijn broedgevallen in de houtsingel langs het weiland te verwachten.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is zeer open en droog, en begroeid met zeer korte vegetatie. Op grond hiervan is een belang van het terrein als leefgebied voor amfibieën in het algemeen uit te sluiten. Wel is het mogelijk dat over het terrein een trekroute loopt tussen het bos en de stadvijver. In het gebied zijn alleen populatie van algemene, licht beschermde soorten bekend.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Rond het weiland zijn de meeste soorten reptielen uit te sluiten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Alleen de hazelworm komt ook in bos voor. In het gebied ten zuiden van het weiland komen echter alleen snippers bos voor met een gecultiveerd karakter en er zijn geen waarnemingen van deze soort bekend. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van hazelworm rond het weiland uitgesloten.

4.7 Vissen

In en rond het plangebied ontbreekt oppervlaktewater. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

Het plangebied vormt waarschijnlijk het leefgebied van een aantal algemene soorten muizen. Voor de te verwachten soorten geldt een algemene vrijstelling van de Wnb in geval van ruimtelijke ingrepen. Het terrein is verder niet direct van belang voor beschermde soorten maar wel is het aannemelijk dat langs de bosrand vlieg- en foerageerroutes lopen van vleermuizen en over het terrein kan een trekroute van algemene, licht beschermde soorten amfibieën lopen. Een belang voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen is uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. vrijstelling		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Bosrand	
Vleermuizen	Vliegroutes	X		Bosrand	
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats			Bosrand	
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten			Trekroute?	
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden Het plangebied is geen onderdeel van beschermde natuurgebieden en dergelijke gebieden liggen ook niet in de directe omgeving. Vanwege de grote afstand tot beschermde natuurgebieden en de toekomstige bestemming is een negatief effect op voorhand uit te sluiten. Een onderzoek naar het externe effect van stikstofdepositie valt buiten het kader van de quickscan.

5.2 Beschermde soorten **Algemene zoogdieren & amfibieën (nationale soorten Wnb, art. 3.10)**
Door werkzaamheden op het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Utrecht geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet verplicht maar het verdient aanbeveling om het terrein in de noord-zuidrichting toegankelijk te houden voor amfibieën.

Vleermuizen (Habitatrichtlijn Wnb, art. 3.5)
Het is aannemelijk dat de bosrand een zeker belang heeft voor vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen. Deze functies zijn beschermd. Wanneer de noodwoningen tegen de bosrand worden geplaatst - eventueel met verlichting - kan de functionaliteit van de bosrand verslechteren. Zonder aanvullend onderzoek naar de functies van de bosrand voor vleermuizen dient daarom voor de veiligheid een bufferzone tussen de bosrand en de noodwoningen aan te worden gehouden. Verder mag geen verlichting in de omgeving van de bosrand worden geplaatst.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Vogelrichtlijn Wnb, art. 3.1)
Wanneer de werkzaamheden tegen de zuidrand van het terrein plaatsvinden en overhangend groen moet worden verwijderd kunnen in het broedseizoen verstoring van nesten optreden. Het is aan te bevelen om een bufferzone tussen de bosrand en de noodwoningen aan te houden om de functionaliteit van de randzone voor fauna te waarborgen.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	Bufferzone bewaren langs de bosrand en daar geen verlichting plaatsen
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Bufferzone bewaren langs de bosrand
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	Eventuele trekroute in noord-zuidrichting behouden
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

1. www.ndff.nl
2. www.provincie-utrecht.nl
3. www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.